LICHTERVELDE

Swales?

Begin 2023 kocht het Agentschap voor Natuur en Bos ruim 30 hectare landbouwgrond aan in de omgeving van de Huwynsbossen om een bosuitbreiding te realiseren. Dit gebied kent echter wel wat hoogteverschillen en kampt daardoor met erosieproblemen. Daarom werden er in het verleden al grasbuffers en houtsnipperwallen aangelegd.

Bij de voorbereiding van de laatste 'Dag van de Natuur' heeft het ANB nu 'swales' laten graven, een techniek die uit de permacultuur komt. Deze greppel-bermen volgen de hoogtelijnen en vangen afstromend regenwater en eroderende grond op. Omdat het water niet meer kan wegspoelen krijgt het de kans om in te sijpelen naar de diepere grondlagen, als watervoorraad voor de bosbomen en de lager gelegen graslanden. In totaal werd er meer dan 1.400 m aan greppels gegraven. Zo wordt er niet alleen gewerkt aan de klimaatbestendigheid van de Huwynsbossen, maar worden ook de dorpskern van Lichtervelde (in een dal waar verschillende beken samenkomen) en verder stroomafwaarts gelegen gebieden (zoals Kortemark en de Handzamevallei) beschermd tegen overstromingen.

Bij voorbereidende graafwerken werden in de omgeving trouwens nog een paar boeiende vondsten gedaan: een stenen krabber en een (afgebroken) pijlpunt. Niet zo gek ver van de Huwynsbossen is er een vermoedelijke kampplaats van neolithische nomaden. Doet toch wel even nadenken over het vroegere landschap en de mensen die hier ooit rondliepen, niet?

Links een 'swale': deze ondiepe greppel volgt de hoogtelijnen, wat helpt om regenwater te verzamelen, vast te houden en te laten infiltreren in de bodem.
Rechts: een vuursteenkling, een van de vele neolithische vondsten die in dit gebied al gedaan werden. Foto's: Koen Maertens.

ROESELARE

Animo troef in 'De Kleiputten' op de 'Dag van de Natuur'

Zaterdagochtend 22 november was van een betoverende en verstilde schoonheid toen we bij zonsopgang alle werkmateriaal naar de ingang van 'De Kleiputten' brachten: berijpt hooiland, restjes sneeuw, nevels en rietzones gehuld in de oranje gloed van de opkomende zon. Dat maken we niet zo vaak meer mee. We waren supergemotiveerd om er bij dit ideaal windstille weer in te vliegen.

We duimden voor 25 vrijwilligers, maar het werden er 2 keer meer! Met zo veel handen werd het beheerwerk een feest: het hooiveld op de hellingen maaien, het omzetten van elzen naar hakhout, stapelwallen aanvullen, de wilgenopslag in het moeras weghalen, zwerfvuil opruimen, … Alle klussen schoten verbazend goed op, mede dankzij een flinke delegatie JNM-ers.

Rond 11 uur en 's middags konden we voor een laatste keer genieten van de heerlijk verse soep en de chili sin carne, voor het 16e jaar op rij bereid en opgediend door Rita en Hans. Met een attentie en een warm applaus hebben we hen bedankt voor hun belangeloze en zéér welkome inzet. Voor veel werkvrijwilligers vormt die warme culinaire traktatie een extra motivatie om een ganse dag aan de slag te gaan. We zijn benieuwd wie deze smakelijke erfenis wil overnemen... Kandidaten welkom!!!

Net daarna werden we verrast door nóg meer jong bloed: meer dan 15 piepers, de jongste leden van de JNM, legden samen vele kilometers af om bijna 150 stuks wilgenpootgoed naar de parking te slepen. Die waren 's morgens uit de wilgen bij het hoger gelegen wan-

delpad (naast het natuurgebied) gezaagd door onze ervaren knotploeg. Kandidaat-knotwilgplanters uit de regio kwamen dat pootgoed 's avonds ophalen: een succesvolle actie van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Hart.

Met warme chocomelk en koffie hebben we de werkdag samen afgerond. Wat overblijft: een bijzonder warm gevoel, ondanks de vriestemperaturen. Superdankjewel allemaal en meer van dat!

We kunnen ook al meegeven dat we een week daarvoor overleg hadden met bedrijf Vanheede over extra inspanningen om de biodiversiteit in de buurt van 'De Kleiputten' te versterken. De aanleg van een solide oeverzwaluwwand (die grenst aan een uit te diepen vijver) en het vernatten van een terrein (om een extra moerasbiotoop te creëren) zijn gepland voor 2026. Dat er in het voorjaar enkele dagen een mooie groep oeverzwaluwen in het gebied verbleef, is veelbelovend! Duimen dat ze zich er, na 60 jaar afwezigheid, weer als broedvogels komen vestigen.

Piet Desmet

Sfeerbeelden van de 'Dag van de Natuur' in 'De Kleiputten'. En wie o wie durft het aan om in de voetsporen van Rita en Hans te treden?

Foto's: Piet Desmet.